

LIETUVOS KRIKŠTO JUBILIEJUI ARTĖJANT

Lietuvos Vyskupų ir Vyskupijų valdytojų raštas kunigams ir tikintiesiems.

Jau beveik 2 tūkstančius metų krikščionybė reiškiasi žmonijoje kaip Dievo Karalystė žemėje, vykdanči pasaulio Išganytojo Kristaus jai patikėtą misiją. Per ją ir joje realizuojasi šie Kristaus žodžiai: "Aš atėjau, kad žmonės turėtų gyvenimą ir apščiau jo turėtų" (Jn 10, 10).

Tiesa, į jos nešamą palaimą ne visos pasaulio šalys įsijungė iš karto – vienos anksčiau, kitos vėliau, o kai kurios dar jai ruošiasi ir bręsta.

Prieš 600 metų Dievo Apvaizda šią malonę suteikė mūsų tėvų ir protėvių žemei Lietuvai. Šventuoju krikštu 1387 m. ji įsijungė į didžiąją krikščionybės šeimą tapo jos palaimos paveldėtoja ir dalininke.

Mes, Lietuvos Vyskupai ir Vyskupijų valdytojai, džiugiai išgyvendami krikščionybės palaimą, nuoširdžiai kviečiame mieluosius brolius Kunigus ir visus brangius Tikinčiuosius pažymėti Lietuvos krikšto jubiliejų dvasinio atsinaujinimo trimečiu:

1985-ieji metai tebus mums GEROSIOS NAUJIENOS metai. Klausydamiesi pamokslų, gilindamiesi į mūsų kultūros istoriją, šiais metais susipažinsime bei įvertinsime, ką mūsų tautai krikščionybė yra davusi ir tebeduoda.

1986-ieji tebus SAMONINGO TIKĖJIMO metai. Jais stengsimės pagilinti savąsias tikėjimo žinias, mokysimės Kristaus Evangelijos šviesoje žvelgti į save ir pasaulį, ir savo gyvenimo uždavinius.

1987-uosius – patį jubiliejų – švęsimė kaip GYVOS KRIKŠČIONIŠKOS DVASIOS metus, suprasdami, kad mūsų krikščionybė nėra sausa teorija, o sau ir kitiems palaimingas šviesus gyvenimas.

Krikščionybės kelias į Lietuvą nebuvo lengvas. Mūsų protėviai gyveno toli nuo didžiųjų senovės kelių, todėl ilgą laiką mažai buvo žinomi. Pirmieji misisionieriai, bandę pasiekti baltų tautas, buvo čekų ir vokiečių vyskupai bei vienuoliai. 997 m. Prahos vysk. šv. Vaitiekus (Adalbertas) su dviem kunigais atvyko į Prūsų žemę ir bandė skleisti krikščionybę, bet buvo nesuprastas ir nužudytas. Toks pat likimas po 11 metų (1008) ištiko šv. vyskupą Brunoną (Bonifacą), mėginusį apaštalauti jotvin-

A.a. generolas STASYS RAŠTIKIS, buvęs nepriklausomos Lietuvos kariuomenės vadas, miręs Los Angeles mieste, JAV-se, š.m. gegužės 3 d.

MIRĖ GEN. STASYS RAŠTIKIS

Gegužės 2 d. Los Angeles ligoninėje mirė generolas Stasys Raštikis. Palaidotas gegužės 6 d. Liko jo žmona Marija Smetonaitė-Raštikienė. Velionio tėvai, broliai, seserys, trys dukrelės ištremti į Sibirą 1940 metų birželio 14 d.

Stasys Raštikis, gim. 1896 m. rugsėjo 13 d. Kuršėnuose, šiaurinių apsk., baigęs mokslus, tarnavo caro kariuomenėje, dalyvavo nepriklausomybės kovose, tarnavo Lietuvos kariuomenėje 5-jo pėstininkų pulko vado padėjėju, gilino karo mokslų žemėje.

Pora šimtų metų vėliau mūsų protėviai vėl susidūrė su krikščionimis vakaruose, rytuose ir pietuose daugiausia ginklu. Karingųjų prūsų ir lietuvių dažnai puldinėjami mozūrai apie 1200 m. pasikvietė savo sienų saugoti kryžiuočių ordino riterius. Rygoje ir apie ją įsikūrę vokiečių kolonistai įsisteigė kalavijuočių ordiną. Ilgainiui šie ordinais iš gynybinių tapo agresyvūs ir pridarė didžiulių skriaudų prūsų ir katvių gentims, Lietuvai ir Lenkijai. Iš jų rankų lietuviai nesutiko kryžiaus priimti.

lą Vokietijoje, buvo lektorius Aukštuosiuose karininkų kursuose ir Karo mokykloje. Vadovavo 5-ajam pėstininkų pulkui, vėliau buvo II pėstininkų diviziono štabo viršininku, kariuomenės štabo viršininku ir nuo 1935 iki 1940 metų Lietuvos kariuomenės vadu. V. Mirono vyriausybėje ėjo Krašto apsaugos ministro pareigas. 1940 m. birželio 15 d. buvo paskirtas Lietuvos min. pirmininku, bet Maskvai pasipriešinus neteko eiti tų pareigų.

Po 1941 m. sukilimo buvo paskirtas Krašto apsaugos ministru. Likvidavę Lietuvos laikinąją vyriausybę, vokiečiai siūlė gen. Raštikiui generalinio tarėjo pareigas, paskui lietuvių legiono vado postą. Jis tų pasiūlymų nepriėmė.

1944 metais pasitraukė į Vakarus, o 1949 m. atvyko į JAV-jas. Čia dėstė sveikatos kalbas, dirbo JAV kariuomenės kalbų mokykloje, skaitė paskaitas, pirmininkavo Altos ir Balfo skyriams.

Spaudoje bendradarbiavo nuo 1921 metų, išleido 5 karo vadovėlius, parašė dviejų tomų „Kovose dėl Lietuvos“ ir dvi atsiminimų knygas.

Gen. Stasys Raštikis apdovanotas Vyčio Kryžiaus ordinu su kardais ir kitais Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos, Prancūzijos, Lenkijos, Anglijos, Švedijos ordiniais ir medaliais.

SEM ANARIO

MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 30.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 30.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetru Cr. 2500,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Mooca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 700,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDEJAS Cr\$. 50.000,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Rytuose ir pietryčiuose krikščioniškos baltarusių ir ukrainiečių žemės lengvai pasiduodavo lietuviams valdovams, nes šie tik buvo pajėgūs apsaugoti nuo žiauraus mongolų, totorių jungo. Tačiau rytietiškoji krikščionybė neparodė žymesnio misijinio veikimo, nesukrikščionino Lietuvos.

Didysis Lietuvos vienytojas Mindaugas, toli numatantis politikas, gerai suprato, kad nebūti krikščionimis Europoje yra skaudus bei nuostolingas atsilikimas, todėl 1251 m. (ar 1250 m. gale), pasikvietęs iš Rygos misionierių, pasikrikštijo drauge su savo šeima ir būriu didikų. Kartu išsirūpino, kad būtų įsteigta Lietuvos vyskupija, tiesiog priklausoma nuo Apaštaly Sosto - Romos. Popiežius Inocentas IV, įvertindamas Mindaugo ryžtą sukrikščioninti Lietuvą, 1253 m. atsiuntė jam Karaliaus vainiką. Juo iš tiesų buvo apvainikuotas ne tik pats valdovas, bet ir Lietuvos valstybingumas. Deja, po 10 metų (1263) Mindaugas žuvo kaip politinių intrigų auka. Prie valstybės vairo vėl stėjo pagonybės šalininkai, ir krikščionybės plitimas buvęs nuslopintas.

Kunigaikščiai - Vytenis, Gediminas ir vėlesnieji - aiškiai matė, jog istoriškai būtina Lietuvai tapti krikščioniška, ir nesvyruodami taikė į Mindaugo pėdas - rinkosi katalikybę, tik ieškojo tinkamo kelio. Toks kelias netikėtai atsirado, kai Lietuvos didysis kunigaikštis Jogaila pasikrikštijęs tapo Lenkijos karaliumi. Taigi Jogaila 1387 m. pradžioje su būriu dvasininkų bei didikų atvyko į Lietuvą ir Vilniuje bei kitose svarbesnėse vietovėse drauge su Vytautu organizavo krikštijimą, statydino bažnyčias. Trūkstant lietuviškai kalbančių kunigų, sakoma, patys aiškino žmonėms tikėjimo tiesas, išvertė į lietuvių kalbą

"Tikiu Dievą Tėvą" ir "Tėve mūsų".

1387 m. Lietuvos sostinėje pradėtas Krikštas ir įkurta vyskupija oficialiai reiškė visų lietuvių atsisakymą nuo pagonybės. Todėl 1387-tieji teisingai laikomi apskritai Lietuvos Krikšto metais. Pats krikštijimas atskirose srityse nusitęsė ilgiau. 1413 - 1417 m. jis buvo apvainikuotas Žemaičių daugumos Krikštu, kuriuo sutartinai rūpinosi Jogaila ir Vytautas, keletu metų anksčiau sujungtomis jėgomis sutriuškinę kryžiuočių galybę. Porą šimtų metų nepalaužiamai priešinę ginklu nešami krikščionybei, senieji lietuviai ją priėmė savųjų valdovų raginami.

Senoji lietuvių religija nebuvo vien gamtos jėgų garbinimas - joje randama pėdsakų tikėjimo Aukščiausiuoju Praamžiumi - Dievu, ir jos doroviniai reikalavimai buvo kilnūs. Krikščionybė dar sutaurino gražuosius senosios lietuvių religijos elementus - ištikimybę, pagarbą tyrumui ir motinystei, pasitikėjimą Apvaizda. Ji sušvelnino rūščius papročius, nauja šviesa nušvietė pomirtinio gyvenimo vaizdą. Šventosios ugnies deginimo vietose ima aukoti žmonijos išganymo auką - šv. Mišias. Palengva susiformavo krikščioniški papročiai, ir lietuvis išmoko pajusti Dievą jau nebe dundandamiame griauštinyje ar slamančiame ažuolyne, o visame gyvenime.

Krikštas įjungė mūsų tautą į krikščioniškųjų Europos tautų šeimą, atidarė mums duris į jų mokslo, meno ir kultūros lobynus. Kaip ir kitose tautose, Bažnyčia Lietuvoje skleidė švietimą - prie bažnyčių bei vienuolynų atsirado mokyklų, o vėliau ir akademija - Universitetas. Kraštas pasipuošė gražiomis bažnyčiomis, ir liaudies menas gavo naujo gaivaus įkvėpimo. Krikščionybė subrandino daug gražiausių mūsų tautos asmenybių: šventąjį karalaitį Ka-

zimierą, palaimintąjį vienuolį Mykolą Giedraitį, garbingąjį Dievo tarną Jurgį Matulaitį; didžiuosius švietėjus vyskupą Merkelį Giedraitį ir Motiejų Valančių; žymiuosius poetus - vyskupą Antaną Baranauską ir prelatą Maironį, daug kitų kilnių dvasininkų ir pasauliečių. Kristaus šviesa ir jo meilė ir mūsų dienos įkvėpia kunigus ir tikinčiuosius pasiaukojamai darbuotis, siekti visokiero po kilnumo, aukotis ir atleisti...

Krikščionybės nuopelnus mūsų liaudžiai galėtume ilgai skaičiuoti, bet nepasakytume nė dešimtosios jų dalies, jei vardytume vien laikinuosius, žemiškuosius požymius. Pagrindinė bei tiesioginė krikščionybės paskirtis yra antgamtinis žmonių pasišventimas, jų vedimas į amžinąjį išganymą. Su Krikšto ir kitų sakramentų malonėmis, su visomis krikščioniškojo mokslo ir gyvenimo vertybėmis mūsų tėvams ir mums daug lengvesnis kelias į amžinąją laimę.

Broliai ir seserys, brangūs tikintieji, mieli kunigai.

Kasdien dėkokime Viešpačiui Dievui už mūsų tėvams ir mums suteiktą ir ateinančioms kartoms pažadėtą Krikšto palaimą. Įvertinkime, ką sako apie Krikštą Dievo įkvėpimu parašytas Šventasis Raštas:

Krikštas padaro mus Dievo vaikais, dvasinio Kristaus kūno - Bažnyčios nariais, dangaus paveldėtojais (plg. Rom. 8,16; 1 Kor 12,12). Krikštas sujungia mus su Kristumi, padaro jo mirties nuopelnų ir prisikėlimo vilties dalininkais (plg. Rom 6, 3-4). Per Krikštą esame tapę "išrinktoji giminė, karališkoji kungystė, šventoji tauta, Kristaus įsigytoji liaudis, pašaukta išgarsinti šlovingus darbus to, kuris iš tamsybių pašaukėmus į nuostabią šviesą" (1 Pt 2,9).

Dėkingai vertindami didžiąją Dievo dovaną - Krikštą, su noru vykdykime ir jo įpareigojimus - atsižadėti pikty vilionių ir nekilnių darbų, būti "naujais žmonėmis, sukurtais pagal Dievo teisumą ir tiesos šventumą" (Ef 4,24).

Kaunas, 1985 m. sausio 16 d.

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI

RESTORANAS

VITUS

VIKTORAS LUKAVIČIUS
Savininkas

Lietuviški ir europietiški vaigiai

MALONUS PATARNAVIMAS

Rua Espírito Santo, 118 - Tel. 441.6846

SÃO CAETANO DO SUL

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

ANTRASIS NIURENBERGO TEISMAS SOVIETAMS TEISTI

Toronto dienraštis *The Globe and Mail* vasario 18 d. išspausdino straipsnį apie profesoriaus ROMO VAŠTOKO kalbą, pasakytą Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimo metu. Kalbėtojas ragino lietuvius ir kitus Rytų Europos kilmės kanadiečius pradėti akciją už naują Niurenbergo teismo sesiją, kuri svarstyty sovietų karo nusikaltimus ir patrauktų atsakomybėn nusikaltėlius. "Aš kreipiuosi į jus šiandien", pareiškė Vaštokas, "užbaigti Niurenberge tik pusiau užbaigtą darbą, nes sovietų karo nusikaltėliai niekad nebuvo teisiami. Pavadinim tą teismą Antruoju Niurenbergu. Tepamato pagaliau pasaulis jų nusikaltimus ir teisgirsta jų vardus". (Versta iš anglų kalbos.)

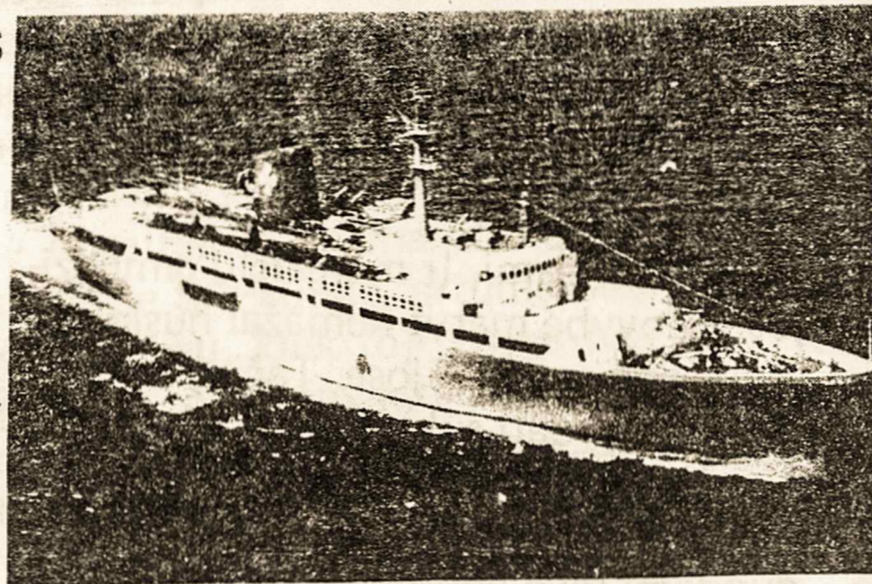
Vaštokas pasiūlė, kad kiekvienoje laisvojo pasaulio sostinėje būtų sudaryta komisija, kuri apklausintų liudininkus ir rinktų dokumentus. Jis perspėjo, kad nebeliko daug laiko, nes "didžiojo teroro" liudininkai jau paseno ir jų skaičius kasdien mažėja. Komisija turėtų užbaigti savo darbą ir paskelbti savo duomenis ir išvadas Jungtinėse Tautose ne vėliau kaip 1986 m. "Tada mes prašysime Vakarų demokratijų vėl susaukti Niurenbergo teismą Antram Veiksmui", pridūrė Vaštokas.

AMERIKOS ŽURNALISTAS PRISIMENA "RINKIMINĮ FARSA" LIETUVOJE

Apie 1940 m. "rinkimų" farsą Lietuvoje savo straipsnyje apie Nikaragvą užsimena Rytų Europos žinovas Abraham Brumberg, ilgą laiką redagavęs JAV-ųjų Valstybės Departamento žurnalą *The Problems of Communism*. Amerikos socialistų trimėnesinio žurnalo *Dissent* š. m. pavasario numeryje jis rašo: "1940 m. birželio mėnesį, dar berniukas, aš stebėjau demokratijos pasireiškimą, kai Lietuvos piliečiai — į kuriuos atkreipti šautuvai — buvo įsakyta pareikšti, kad jie sutinka su jų šalies įjungimu į Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungą".

PABALTIEČIŲ TAIKOS IR LAISVĖS RYŽTO ŽYGIS SKANDINAVIJOJE APIMA DU ĮVYKIUS:

I. Pabaltiečių Pasaulinės Santalkos

(Pasaulio Estų Tarybos, Pasaulio Laisvų Latvių Federacijos ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto) ruošiamą SOVIETŲ SAJUNGOS TEISMĄ už nusikaltimus prieš taiką, Pabaltijo valstybes ir žmogaus teises, kuris įvyks liepos 25-26 d.d. SAS Hotel Scandinavia, Kopenhagoje. Teismui vadovaus penki pasaulinio masto tarptautinės ir žmogaus teisių specialistai iš Anglijos, Austrijos, Prancūzijos, V. Vokietijos ir Švedijos. Jie apklausins kiekvienos tautos liudininkus, tarptautinių organizacijų atstovus ir įvertins Pabaltiečių Pasaulinės Santalkos pristatytą dokumentaciją. Daugiau negu dvidešimt žinių agentūrų ir laikraščių pasižadėjo atsiųsti savo korespondentus šio teismo eigai sekti. Apie du šimtai tarptautinių korespondentų, kurie dirba Kopenhagoje, seka įvykių ruošą.

II. Pabaltiečių komiteto Stokholme ruošiamą IŠVYKĄ BALTIJOS JŪRA ir KULTŪRINĮ SASKRYDĮ STOKHOLME. Šiai išvykai pritaria ir ją lėšomis remia Pabaltiečių Pasaulinę Santalką sudarančios pabaltiečių centrinės atstovybės. Įvykis prasidės Kopenhagoje liepos 25 d. drauge su Sovietų Sąjungos Teismu. Tos pačios dienos vakarą dalyviai traukiniu keliaus į Stokholmą. Liepos 26 d. ryte jie laive įsijungs į aktyvią kultūrinę, politinę ir meninę programą. Laivas išplauks liepos 26 vakare pro Gotlando salą į pietryčius, siekdamas 56-ą lygiagrečią (Lietuvos pakraščius), o iš ten šiaurėn į Helsinkį, kuriame sustos liepos 28 d. Iš Helsinkio bus grįžtama į Stokholmą, kuris bus pasiektas liepos 29 d. apie pietus. Liepos 30-31 d.d. išvykos dalyviai praleis gyvenime kultūriniam saskrydyje Stokholme. Dalyviai bus aprūpinti kelione traukiniu iš Kopenhagos, maistu ir nakvyne laive, nakvyne Stokholme, ir dalyvaus visuose įvykiuose Kopenhagoje, laive,

Helsinkyje ir Stockolme.

Dalyvių skaičius abiejuose įvykiuose yra ribotas, nes jie vyksta pačiame turistinio sezono įkarštyje. Norintieji juose dalyvauti turėtų kuo greičiausiai registruotis ELTOS adresu. Apytikrė kelionės kaina iš Šiaurės Amerikos yra \$800. Pabaltiečių Taikos ir Laisvės išvykos (liepos 25-31 d.d.) kaina yra \$300, \$350, \$400. (pagal klasę). Kelione į Skandinaviją ir atgal pasirūpinama asmeniškai; galimi ir grupiniai papiginimai per kelionių agentūrą.

Pabaltiečių Taikos ir Laisvės Ryžto žygio dalyviai turės progą susipažinti su pagrindiniais atbėgėliais iš Sovietų Sąjungos ir juos išgirsti. Jie veiks drauge su pasaulinio masto kultūrininkais ir politikais, santykiaus su svarbiausiais estų, latvių ir lietuvių išeivių darbuotojais bei jaunimo atstovais. Žygis bus įspūdingas, turiningas, svarbus ir gilių asmeniškų išgyvenimų pilnas politiškas įvykis.

PAVERGTŲJŲ EUROPOS TAUTŲ SEIMO DELEGACIJA LANKĖSI VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

Pavergtųjų Europos Tautų seimo delegacija, vadovaujama Lenkijos atstovo Stefan Korbonski, šių metų gegužės 27 d. lankėsi Valstybės Departamente. Delegaciją priėmė Valstybės Sekretoriaus padėjėjas Europos Reikalams Robert Palmer. Nuoširdžioje dvasioje išsiaiškinta visa eilė pavergtųjų Europos tautas liečiančių klausimų. Delegacija prašė Valstybės Departamentą kiekviena proga, ypač Reagano-Gorbačevo konferencijoje, jei ji įvyktų, reikalauti, kad visuose Rytų Europos kraštuose būtų įvykdyti Jaltos susitarimai — teisti laisvi rinkimai — ir įgyvendinti Helsinkio Baigminio akto nuostatai — nepažeidinėjamos ir užtikrintos žmogaus teisės. Be to, kiekvienas delegacijos narių nušvietė savo krašto pastarojo meto pablogėjusią buklę: sugriežtintą pavergti, pasunkėjusį persekiojimą.

Delegacijoje Lietuvai atstovavo prof. Dr. Bronius Nemickas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas. Jis apie delegacijos vizitą painformavo Lietuvos atstovą Vašingtone.

ANAPUS MARIŲ

Venancijus Ališas

Paminėti Prel. Aleksandro Armino 10 metų mirties sukaktuves Ateities Literatūros Fondas (Chicago) išleido jo poezijos rinktinę. Toje pačioje knygoje, trumpa įžimaus dvasiško ir poeto biografija. Knygą galima gauti abejose lietuvių parapijose ir pas Joną Tataruną Av. Zelina, 1.135 tel. 63-7344

Knygos kaina 7 dol. (Cr\$.35.000).

CURSO **AUDIOVISUAL**

**DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA**

Facilidade de aprendizado — Acompanha fitas cassettes

Para maiores informações

Rua Justindiba, 28

Fone: 273-0338

03124 São Paulo, SP.

DR. ELIZIEJAUS DRAUGELIO ATSIMINIMAI

JAUNYSTĖ

Marijampolės vyrų gimnazijoje (1900-1903)m. Starapolė — Senapilė — Marijampolė.

Aš émiausi žygių. Nutykojęs momentą kada tėvai būdami geroje nuotaikoje linksmai tarpu savęs šnekučiavo, mat jie buvo patenkinti, kad vyresnysis sūnus Vladas jau šiais metais baigs Seinų dvasišką seminariją, aš nedrąsiai priėjau, pabučiavau tėvui į ranką ir tariau:

— Tėveli, leisk ir mane į seminariją...

Aš noriu būti kunigu...

Tėvas net atsilošė nustebeęs: — Na, kas dabar tau atėjo į galvą?

Mama jau anksčiau mano buvo painformuota apie norą tapti kunigėliu, ir mano svajonei pritarė: kokia garbė ir laimė turėti savo sūnus kunigėlius...

Bet tėvas griežtai pasakė: — ne, užteks ir vieno. Be to iš kur ir lėšų aš gaušiu?

Nieko nepadėjo né mamos pritarimas:

— Leisk, tėve. vis kaip nors sutaupinsime, išsiversime...

Bet tėvas liko kietas: jis visuomet buvo kietas ir savo sprendimų nekeitė.

Ir taip aš nusimineš, šniukščiodamas išdūlinau lauk.

Bet praėjo metai — kiti ir apie kunigų seminariją aš nustojau ir svajoti. Vis idomesnės ir patrauklesnės darėsi kai kurios mergaitės, dažniausia mano sesutės Magdutės klasės draugės. Nemažas mergaičių būrys studijavo Breverniukės mergaičių gimnazijoje, kuri buvo kaip tik prieš mūsų gimnazijos vartus. Laike pertraukų mes lakstydavom tik savo kieme, gi mergaitės vél savo. Susitikti buvo neįmanoma. Tačiau jaunystė nugali visas kliūtis". Ir čia radom išeitį. Pasibaigus pamokoms, eidavom namo ir nejučiomis žvilgtelėdavom į jų langus. Kaip tyčia langai būdavo užsigrūdę įvairių galvučių, įvairių šukuosenų lipšnių ir: ne taip lipšnių veidelių... Langai bu-

vo nedarinėjami. Ir mergaičių gimnazijos vadovybė matyt nemažai nusimanė gimnazistų strategijose. Tačiau už langų buvo girdėti šūkavimai, kartais pašiepiančios pastabos.

Mes išlaikydami savo orumą ir nuduodami savo abuojumą, prisimėsdavom visai nežiūrį, net nesusidomėję "mergaitėmis". O kartais ir sviesdavom paniekoš žodelį: "žvérinčius"... Taip bežaidžiam, kartais ir "įsimylėdavom". Štai kartą atsitiko ir su manim kažin kas panašaus. Nežinau, buvau šeštokas, o gal jau ir septintokas, bet Domininką Česaičiutę sesutės mokslo draugę aš mėgdavau palydėti namo. Ji kartais užeidavo į mūsų Degučių namelį su Magdute "kalti" pamokų. Baigiantis mokslo metams Domininka jau ruošėsi išvažiuoti į tėviškę, rodos į Balbieriškį, kur jos tėvas buvo vargoninku. Mano palydėjimas bei susitikimas turėjo neužilgo baigtis. Kažin ko buvo liūdna. Lyg ilgu. Bene paskutinį kartą kažin kaip užsukom į karališką sodą — atsisveikinti:

Kalbėjomės apie šį, apie tą, be tik ne apie meilę. Ir išviso apie meilę né nereik kalbėti: apie tai kalba akys, veido išraiška, lengvas delno paspaudimas.

Domininkutė nebuvo graži: blondinė, pailgo veido, o ir lūputės suspaustos vertikaliai,.. Keista, ai tokių nebuvau matęs... Tiesa, ji turėjo "madonos" išvaizdą. Tai ir viskas. Kodėl aš "įsižiūrėjau" — ir pats nesupratau. Gal daugiausia dėl to, kad pradėjus "flirtą" nebuvo patogu nei iš šio nei iš to jį nutraukti? "Rimtiems" vyrams tai nedera.

Sėdėjom ant suoliuko. Šnekučiavom. Ji žaidė mažom žirkliukėm. Staiga man atėjo galvon keista mintis.

— Duok, sakau, man žirkliukes: aš noriu nusikirpti tavo kasiukių pluoštą plaukų...

— O kam tau to reikia? — ir savo akutėmis šiltai mane užpylė...

— Atminčiai... Noriu atminti ir géré-

tis ligi kitų metų.

Bet tuo ir baigėsi mano flirtas ir "meilė": kitais metais, kitos ir dainos buvo.

Tačiau "pavojingiausias" buvo mums ne lietuvaitės: jos per daug buvo kuklios, per rimtos ir nemėgo dirbtino flirto. Kas kita lenkaitės. Jos taip mokėjo žaisti, vaidinti, kad nesuprasi jų jausmų: atrodydavo kad jau įsimylėję į Tave ligi ausų. Bet vėliau paaiškėdavo, kad tai būta tik vaidinimo. Ir tik. Ir nenuostabu: lenkaitės slavų tautos, slavų būdo, — impulsyvios, aktyvios, veržlesnės ir savotiškos išvaizdos. Šmulkesnės, plonesnės, juodbruvės; o lietuvaitės stambesnių bruožų, dažniau blondinės, lėtesnės kalboje ir judesiais. Jeigu pirmas galima būtų pavadinti gražiom léliukėmis, su kuriom malonu tik pažaisiti; bet tik trumpą laiką, tai antros buvo nuoširdesnės, doresnės, pastovesnės, ir su jomis galėjai surišti savo gyvenimą "visam amžiui", kaip su tikromis draugėmis.

SENOSIOS LIETUVOS VAISTINĖS

Rašytiniuose šaltiniuose užtinkama, kad jau 13 amžiuje Lietuvos valdovai ir aukštieji dvasininkai savo rūmuose turėjo asmenišką vaistines. Karaliaus Jogailos dvaro dokumentuose minimas vaistininkas Andréjus. Jam būdavo išduodama cukraus, muskato riešutų, cinamono, "rojaus grūdų" ir anyzaus, kad šis pagamintų jo didei nybei "dėl sveikatos" saldinių. Savo gerbiama vaistininką Nikalojų turėjo Vilniaus kapitula, Vilniaus vyskupas ir bajorai. Šie vaistininkai ap rūpindavo tik savuosius valdovus ir jų dvarus. Paprasti žmonės gydėsi, kaip kas išmanė, vadovaudamiesi paprastų žmonių medicinos patirtimi. Rinko įvairias žoleles, užkalbinėjo ligas ir pan.

16-17 amžiuje pradėta steigti pirmosios viešos vaistinės. Jas, pagal valstybės valdovo privilegijas, steigė vienuoliai — jėzuitai ir dominikonai. Seniausios iki šiandien išlikusios vaistinės yra: "Gulbės" vaistinė Vilniuje, "Žalioji" Klaipėdoje ir "Teatro" Kaune, Laisvės alėjoje.

AZULEJOS IMBITUBA

JOÃO RIMŠA

Azulejos de todos os tipos e cores, para Indústrias, Hospitais e Residências.

REPRESENTANTE EM SÃO PAULO

PALADINO

Rua Clelia, 1668 — Lapa — Fone: 262-0322 — SP

Halina Mošinskienė

ATSIMINIMŲ VARPAMS AIDINT

*„Kaip sapnas, kaip sapnas prabėgo anksti,**Kaip gelsvas žydėjimas pienės,
Nusviro, lyg paupio nendré lanksti,
Į metų tekėjimą dienos“ –*

Šiais poeto Venancijaus Ališo žodžiais sugrįžtu 10 metų atgalios.

Pirma pažintis buvo savotiškai netikėta. Atvykus į S. Paulį 1953 m., po kiek laiko teko susipažinti su Jonu Kaseliūnu, anuo metu aistringai lietuviško žodžio šaukliu lietuvių tarpe S. Pauly.

... Sunkių portfeliumis nešinas, prie varnelių „paplojo“, mano namo sargai – „Neli, Sargis ir Dendy“ pasistiepę lojo, kai visus sutramdžiusi įsileidau nelauktą svetį į namus (rua Ibitirama 1495 Nr.) naują pažįstamą Joną Kaseliūną. Jis atnešė glėbį lietuviškos spaudos ir knygų, kurių svarbiausia buvo „Cascata Cristalina“ – lietuvių poeto Venancijaus Ališo.

Susidomėjau. Besikalbant, sutarėme, kad ją paskaičius, duosiu jam „užrekorduoti“ į juostelę savo įspūdžius. Taip ir padarėme. Perdavė Jonas mano žodžius V. Ališui – jau tada Mauá klebonui, ir ten pat nusivežęs savo „recorderį“ įrašė jo žodžius skirtus man ir mano dukrai, kuriuos čia pat pacituosiu. „... Iš tikrųjų kas galvojo prieš kelerius metus, kad mes, Lietuvos lygumų vaikai, susitiksime po Pietų Kryžiaus dangumi, šitoj plačioj Brazilijoj. Bet lietuviška širdis, visur lieka lietuviška – tiek Lietuvoje, tiek Brazilijoje. Labai buvau nustebęs, taip pat, kai išgirdau jūsų dukrelės Janutės, 9 metų mergytės, taip gražiai padeklamuotą eilėraštį man.

... Janute, minėk visados: seniausia, gražiausia, turtingiausia pasaulyje kalba yra tavo mamytės, tavo tėvelio – lietuvių kalba. Mes, kurie pasaulį imam daugiau širdimi, negu galva, mes manome, kad šitaip suprastas pasaulis gražesnis yra. Mes norime paimti pasaulį it kūdikį mažą, paimti jį platų ant rankų ir nešti gyvenimą didį ir gražų, kur meilės šaltiniai nesenka“ (1954.VII.1).

Man tie žodžiai liko padrąšinimui iki gyvenimo pabaigos. Ir mano vaikai – ačiū Dievui, bent su tėvais dar kalba, rašo, skaito lietuviškai, taip, lyg būtume Lietuvoj, privačiose šeimos bendravimo aplinkybėse.

Praėjo 15-ka ar daugiau metų kai poetas Venancijus Ališas 1954 m. rugsėjo mėn. 27 d. man asmeniškai įdavė su dedikacija savo naują „kūdikį“ į rankas, ten Mauá kuklioj klebonijoje, bet tai

Praėjo 15-ka ar daugiau metų kai poetas Venancijus Ališas 1954 m. rugsėjo mėn. 27 d. man asmeniškai įdavė su dedikacija savo naują „kūdikį“ į rankas, ten Mauá kuklioj klebonijoje, bet tai

**LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI**

jaučiau, kaip poetinės sielos bendravime pačią brangiausią dovaną, bendros nostalgijos Kristalinos skaidrių ūpokšnių kalnų kriokliuose – „Cascata Cristalina“

Tais laikais ją iliustravo Vlada Stančkaitė Abraitienė, gyvenanti menininkė mūsų tarpe S. Paulyje, artume liet. parapijos. Nežinau, kiek toji knyga turėjo pasisekimo, gal viens kitas įsigijo „iš mandagumo“, bet dabar patarčiau pasiskaityti, ypač „pensininkams“.

Nuo to laiko nuriudėjo 20 metų. Patikėsite?

Ir nulingavo amžinybėn 10 metų nuo Venancijaus Ališo poeto - prelato Aleksandro Venancijaus Armino mirties, palaidoto nežymiam S. Paulo miesto provincijos Mauá mieste. Rodėsi liko užmiršime, kaip daugelis, kurie po savęs tepalieka ištautėjusius vardus.

Bet liko draugai. Dar ir visų širdys gyvenimo plūdėse nuskendusios. Ir štai turime naują nuostabiai gražiai pasirodžiusią knygą: „Anapus Marių“ – Venancijus Ališas, Poezijos rinktinė. Šios knygos mecenatas, užmokėjęs visas jos spausdinimo išlaidas, yra poeto Venancijaus Ališo - Al. Armino jaunystės draugas, gimnazijos metų bendraklasis, čekagietis Petras Kasulaitis.

Ją redagavo ir biografines žinias surinkęs perdavė, K. Bradūnas ir Antanas Vaičiulaitis – abudu jaunų dienų draugai Aleksandro Armino. Nemažai duota medžiagos ir bendraklasio prel. Pijaus Ragažinsko, vėliau ir bendradarbio Brazilijoje.

„Anapus Marių“ – labai dailiai išleista poezijos Venancijaus Ališo knyga. Deja, joje nėra, sakyčiau, pačių stipriausių jo paties asmeniniai išgyventų nuotaikų, kaip „Nauja Diena“, „Už mažo lango“, „Lietuvai ir Lietuviams“. – Dar ir kitų mums pažįstamų – neteks kitiems. – Parašyta „Rinktinė“, taigi redaktoriai pagal savo skonį rinko. O man rodos, kad Venancijų Ališą mes visi pažinojome, kaip labai atvirą, nuoširdų lietuvių Brazilijoje. Tų žinių – jo išgyventų tarp lietuvių S. Paulyje – tik nuotrupos. Kad jas papasakoti, jau anksčiau esu užsiprašiusi visų, kurie jo darbus prisimena – a.a. Juozas Karpavičius pasakodavo daug, bet jo nebėra.

Nejaugi neliko nieko, nei vieno iš tų laikų?

Žinau, kad atvyko lietuviams sielovadoje padėti, deja, viskas suglausta tik į 2 puslapius. Čia pati didžioji mūsų „spraga“ – prisiminimų pasakose. – Ji ir liks toje knygoje.

Kodėl neatsiliepia niekas iš jo organizuotų „Vyčių“ choro ir kt. katalikų? – Kodėl Jūs leidžiate kaip savo namų sriautus į „kanalizaciją“, kai juose nubėga ir patys brangiausiai ir šviesiausiai prisiminimai?

Šiandieną, knyga jau atspausdinta. Kas ją skaitys – apsiašaros, tik teliks tyloje atminimas šviesus. – O tie, kurių prašiau, ypač jo artimiausių draugų pastaruoju laiku, tegul žiūri savo gūžtose TV „novelių“ ir miega „meškos miegu“.

Š.m. birželio 6 d. Mauá bus švenčiamas ir iškilmingai atžymėtas prel. Aleksandro V. Armino mirties 10-metis.

O mes savo tarpe – kaip jį atžymėsime?

Venancijus Ališas
„Anapus Marių“
Poezijos rinktinė
Copyright 1984 Ateities Literatūros Fondas.
Literatūros Serija Nr. 29.

Venancijus Ališas

PASKUTINIS TREMTINIO
TROŠKIMAS

Poeto Venancijaus Ališo atminimui

Poeto Msgr. Aleksandro Armino – Venancijaus Ališo eilėraštis, sukurtas Joanopoly 1943.10.12. Jį pasiuntė iš Šveicarijos Poeto brolis, kun. Albinas Arminas Msgr. Al. Armino mirties 10-mečio minėjimo proga. Eilėraštis, kartu su kun. Albino sveikinimais tautiečiams, buvo perskaitytas per Msgr. Al. Armino paminėjimo Mišias, kurias Mauá Nekaltai Pradėtosios bažnyčioje birželio 9 d. laikė vyskupas Dom Jorge M. de Oliveira, koncelebruojant kan. Belissario it kun. Pr. Gavėnui.

*Juoda gelmė juodoj gelmėj nuskendo
Naktis – kaip marių vandenys, gili.
Kas mano broliams Nemuno šaly
Nuneš į širdis laisvės šviesų gandą?**Grūmingi debesys vis drumsčia sielą,
O mėnuo irias stingstančiu krauju...
Kalnai lyg salos supasi už jų,
Bet man jau niekas, niekas nebemiela:**Nei palmės grakštus lapas, anei žiedas
Gélės, pražydytos tarp akmenų...
O tremtinio širdie – vėlė be vietos.**Tavy troškimą vieną gaivinu:
Prie išgriatų Tėvynėje altorių
Priglaudęs veidą aš numirti noriu.***ADVOCACIA E IMÓVEIS**

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj., 2

|||

COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

FONE: 449-4379 Av. Vila Sacadura Cabral - S. André

IVADO VIETOJE

Bevertant žurnalo "GINTARO" nr. 2, 1957 m. gruodžio mėn. ir nr. 3 iš 1958 m. sausio mėnesio – užtikau buvusio Lietuvos Respublikos Konsulo Dr. Petro Mačiulio straipsnį "SÃO PAULO LIETUVIŲ SPAUDOS PIRMIEJI ŽINGSNIAI", kuriame autorius objektyviai ir išsamiai nušviečia pirmuosius mūsų spaudos žingsnius dar prieškariniais laikais. Noriu šiuos straipsnius čia pakartoti.

Aleksandras Bumblis

SÃO PAULO LIETUVIŲ SPAUDOS PIRMIEJI ŽINGSNIAI

Dr. Petras Mačiulis

Spausdintas žodis lietuvių kalba, extra-telegramos pavidale, pasirodė 1927 m. birželio pabaigoje, nes datos joje nėra.

Telegrama praneša visuomenei tas techniškas kliūtis, dėl kurių pirmas savaitraščio, "Brazilijos Lietuvis", numeris nepasirodęs.

Skaitytojų žiniai redaktorius J. Stankaitis ir leidėjas K. Uckus, pasisako, jog jų laikraštis bus savaitinis, pažangios minties, gins visus Brazilijoje gyvenančių lietuvių darbo žmonių reikalus, kovos su neteisybe ir Lietuvą žudančiu fašizmu.

Pirmas šio savaitraščio, keturių puslapių numeris, pasirodė 1927 m. liepos 2 d.

"Pirmajam Žody" laikraščio redakcija dar aštriau užakcentuoja kovos mintis. Kitame puslapy jau rašo Kosto Norkaus vardu grąšinantį laišką, ir reikalauja iš jo grąžinti iš žmonių paimtus pinigus. Toliau, rašydami apie organizacijos reikalą, tvirtina, kad 1927 m. balandžio mėn. susikūrus "Susivienijimas Lietuvių Brazilijoje".

Ketvirtame numery įdėtas "Aušros" sąjungos atsišaukimas į viso pasaulio lietuvius, kurių prašoma palaikyti leidžiamą laikraštį, prašoma paramos namams nusiųsiamyti, mokyklai steigti ir aukoti sąjungai knygas.

Kadangi šis savaitraštis paduoda seniausias žinias iš kultūriško lietuvių darbo, todėl mes čia pacituojame jodo-

mesnes jo vietas.

Taip, pav. 5-me numery jau keliamas klausimas dėl kūrimosi žemės ūkiuose, tariant – kolonizacijos klausimas.

7 nr. pasirodo tik rugsėjo 17 d. Pasirodo, redaktorius J. Stankaitis rugsėjo 8 d. buvo kelių išsišokėlių išduotas policijai kaip komunistas, nors iš turimų davinių jis juo niekad nėra buvęs.

Jau čia prasideda lietuvių tarpe arši kova dėl skirtingų politišku įsitikinimų.

Čia randame pirmą lietuvių mokyklos steigimo reikalu kvietimą registruoti vaikus nuo rugsėjo 18-22, o greta šito reikalo steigama pajinė lietuvių žemdirbių bendrovė vardu "Agrikultūra"; abiem klausimams svarstyti visuomenė kviečiama susirinkti Av. Celso Garcia 177 nr.

Toliau "Aušros" sąjungos Meno sekcijos atsišaukimas į jaunimą susiburti į vaidintojų – mėgėjų ratelį.

Žodžių, žmonių galvota ir norėta kultūros darbą ukdyti visais būdais, kiek, žinoma, gyvenimo sąlygos leido.

Nors visi devyni "Brazilijos Lietuvis" numeriai išeina J. Stankaičio parašu, tačiau jaučiama ir pašalinė, būtent: "Aušros" įtaka, ši gi sąjunga 8-me numery savo valdybos lūpomis atsisako varžtų ir virsta kultūriška ir ekonomiška lietuvių sąjunga, kuri nuo 1927 m. spalio mėn. ir savaitraščio leidimą perima.

Vistiek kuria pakraipa buvo leidžiamas savaitraštis; jis varė pirmąją spausdinto žodžio vagą.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ IMIGRANTŲ PAMINKLO VAJUS

Lietuvių Imigrantų paminklo statybai aukojo

Petras Šimonis Cr.70.000 ir iš JAV-bių atvykęs svečias Antanas Mikalajūnas Cr.140.000. Mieliems aukotojams širdingai dėkojame.

Paminklo komisija

ML redakcija atsiprašo už paskutiniame aukotojų sąrašė padarytą klaidą. Buvo parašyta, kad dr. Algirdas Baužys aukojo milijoną Kruzeirų, o turėjo būti Cr.100.000.

SVEČIAI IŠ KALIFORNIJOS

Kelias dienas Sanpaule lankėsi Vladas Šimoliūnas iš Los Angeles ir Antanas Mikalajūnas iš Santa Monica. P. Šimoliūnas yra Kalifornijos Lietuvių Radijo draugijos pirmininkas, o p. Mikalajūnas fotografas profesionalas ir verslininkas. Svečiai dalyvavo Maldos Dievoje už Lietuvą pamaldose katedroje.

NAUJA LIETUVAITĖ

Mauricijus ir Ivany Popic Bendoraičiai susilaukė dukrytės, kuriai davė tikrai lietuvišką vardą - Daina. Lai Dainutė dainuoja laimingiems tėveliams, seneliams ir visai lietuvių kolonijai.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Isidorius Saulytis

Gimęs Mažeikiuose 1901.IV.9, miręs São Paule 1985.VI.11 dieną, **DZIDORIUS SAULYTIS** atvyko Brazilijon 1929 metų gale. Tai jau buvo prasidėjusi baisi bedarbė ir pasaulinės krizės metai. Tad ėmėsi darbo prie Cubatão, tiesiant kelius, statant Light apšvietimo stulpus ir vedant laidus. Po keletrių metų atvyko São Paulan, kur išdirbo visą gyvenimą specialių odos išdirbinių skyriuj, iš kur išėjo pensijon.

Buvo vedęs Petronėlę Zubrytę, kuri mirė prieš 4 metus.

Buvo pats darbininkas ir gynė darbininkų teises. Visad padėjo lietuvių kolonijai, asmeniškų darbu ir finansine parama. Buvo vienas iš V. Kudirkos vardo mokyklos Mokoje steigėjų.

Geras šeimos tėvas, ištikimas katalikas (net ir jau nebegalėdamas išeiti iš namų, prašydavosi komunijos kiekvieną pirmąjį mėnesio penktadienį). Nors ir metų slegiamas, buvo visuomet žvalus ir paslaugus.

Paliko liūdesy sūnų dantų gydytoja dr. Vytautą ir marčią Marią Heleną su vaikaičiais Viktoru ir Fatima.

Pašarvotas šv. Kazimiero parapijos salėj, buvo kun. P. Urbaičio palydėtas į Getsemani kapines.

7-tos dienos Mišios (prisimenant ir prieš 4 metus mirusią žmoną Petronėlę Zubrytę-Saulytienę), buvo atlaikytos šv. Kazimiero koplyčioj birželio 17 dieną, 19,30 val.

Lai gerasis Viešpats priima mieląjį Dzidorių į savo Amžiną Buveinę.

Dra. HELGA HERING

MÉDICA - GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

ADVOCACIA

ADMINISTRAÇÃO DE CONDOMINIOS

AFFONSO ALIONIS

OAB S/P 43890

Advogado - Contador

Av. Prestes Maia, 241 - 7º and. cj. 709

CEP 01031 - Centro - São Paulo

Telefones: 228-7088 escrit.

918-2196 resid.

Halina Mošinskienė

L.B. ŠVIETIMO KOMISIJOS POSĖDIS

įvyko š.m. birželio 14 d. 20 val. L. B. Sąjungos-Aliança patalpose, rua Lituania, 67. Dalyvavo Al. Bumbliš, Alf. Petraitis, Liucija Banytė, Flavio Bacevičius, Ana Vera Tatarūnienė, Jonas Tatarūnas, kun. Pr. Gavėnas ir Halina Mošinskienė. Pastaroji buvo posėdžio koordinatore.

Pagrindinis tikslas: atgaivinti lietuvišką mokyklą S. Paulo metropolio.

Pirmiausia – mokyklai reikia surasti MOKINIŲ. Tuo tikslu paruošti anketas ir jas išsiuntinėti "M.Lietuvos" prenumeratoriams skaitantiems ir neskaitantiems, o gal, kaip tik tų "neskaitančių" tarpe rasis mokinių susidomėjusių lietuvių kalba?

L.B. Pirmininkas p. Jonas Tatarūnas jau turėjo paruošęs tų anketų pavyzdį portugalų kalba ir jis buvo priimtas vienbalsiai. Jos bus išdalintos organizacijų vadovams, kurie savo narių tarpe (savo malone) išdalina ir užpildytas gražins L.Bendruomenės Valdybos pirmininkui,

Gavę per "M.Lietuvą" anketas, užpildytas prašome gražinti paštu adresu: Snr. J. Tatarūnas, Rua Juatindiba, 28 03124 - S. Paulo.

Jei rasis savanorių, kurie galėtų apilankyti pažįstamas lietuvių šeimas S. Paulyje priemiesčiuose, jiems irgi bus tos anketos įteiktos ir didelė padėka už talką. "Išlaikęs vieną lietuvių išeivijoje, padėsi gal ne vienam tolimo Kazachstano dykumose..." (tai tarp kitko).

Anot L. Sąjungos pirmininko Al. Bumblio: "Mokyklos buvo. Jas karo metu uždarė. Dabar po 40 metų vėl viską pradėti iš naujo be galo sunku..."

Tai gal tam tikra hiperbolė, nes nuo 1956 m., o ir jau prieš tai veikė ir tvirtai stipriai reikėsi S. Paulyje liet. mokykla iki 1965 m. Ji savaime sutirpo. Tada radosi p. Magd. Vinkšnaitienės iniciatyva "Žilvitis", kuris vėliau į "Nemuną" išbrendo. Dar vėliau "Rūtelė" ir kt. Kristinos Valavičiūtės iniciatyva "užgimė" žydinčio jaunimo choras "Volungė", kurio vadovavimą šiandieną perėmusi Liucija Banytė. Bet toji mergaitė ne vien su choru darbuojasi, suaugusiais – jų turi virš 30 dainininkų, bet ir turi grupelę 10 vaikų, kuriuos mokinia lietuviškų šokių, dainų ir žaidimų.

Eug. Bacevičienės skautų grupėje dabar darbuojasi Marcos Lipas, mokinas lietuvių kalbą tuos paauglius. Tai yra neišblėšę ŽIDINIAI – tai yra vietinių išeivijos anūkų pastangos Brazilijoje, kurias reikia remti ir visais būdais išlaikyti. Ta proga buvo pasiūlyta jiems pagelba iš Švietimo Komisijos knygomis, kasetėmis, ir kitomis priemonėmis padėti lietuvių kalbos vartojime.

Taigi pradžia turime, svarbu ją remti ir išlaikyti.

Anketos padės. Iš jų sužinosime tėvų pageidavimus ir jau subrendusių nuomonę. Buvo svarstyta ir paskiruose "bairuose" gyv. lietuvių pageidavimai – paskiroms grupėms susitarus šeimose turėti mokytoją lietuvių kalbos. Tai jau priklausys nuo asmeninio susitarimo tėvų su mokytoju. Visi "patogumai" yra surišti su kt. asmeniniais "nepatogumais", kuriuos VIENĄ KARTĄ reikia suprasti ir IVERTINTI.

Svarstėme ir mokytojų paklausą, jeigu pasisektų tokią svajonę įvykdyti. Nemažiau problematinis klausimas. 40 metų išeivijoje užgulę pečius tų buvusių mokytojų. Ne kiekvienas kalbą lietuviškai gali perduoti mokykloje savo žinias MOKINIUI. Nauji metodai, jau-

nuolio dvasios nuotaikos turi MOKYTOJO sąmonėje būti tolygios mokinio. Laimingu sutapimu turime 5 dėstytojų PUC universitete (Pontificia Universida de Católica) S. Paulyje, su dideliu pasisekimu jau įžengusių į ketvirtą semestrą. Tie asmenys atpuola. Turime naują kartą apie 10 asmenų, tik reikia laukti jų sutikimo. Kiek jų sutiks – matysime ateity.

Kai turėsime MOKINIŲ SKAIČIŲ ir MOKYTOJŲ EKIPĄ, ieškosime lietuvių kai mokyklai patalpų. Kol kas viskas dar "kybo ore". Bet, aš tikiu į ateitį optimistiškai. Ypatingai tikiu į tuos, kurie turėjo progos LIETUVĄ lankyti, ir į senelių ANŪKUS, kuriuose prabunda žingeidumas savo tėvų praeities, net universitetuose turi svarbos, ypač filologijos ir lyginamų kalbų moksluose.

Tikiu, kad dar galėsiu pasidžiaugti šiais L.Bendruomenės paskelbtais "Lietuviškos MOKYKLOS METAIS Brazilijoje" ir man teks dalyvauti tos mokyklos pirmoje pamokoje.

Motinos lietuviškos, tėvai lietuviai – mėlynakių, šviesiaplaukių atžalos.

Juk – "Lietuviais esame užgimę Lietuvos turime ir būt".

Tuo pačiu Švietimo Komisija prašo lietuvių visuomenę tuo klausimu plačiau išsitariti viešai spaudoje ir savo laisvu noru prisidėti prie paskatinimo lietuvių pastangų išlikti tautai lietuviams išeivijoje.

Tuo ir baigėme posėdį.

Sekantis Švietimo Komisijos posėdis įvyks rugpiūčio (agosto) m. 2 d. 20 v. Šv. Kazimiero parapijos patalpose, rua Juatindiba 28, Moóca, S. Paulo.

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Antanas DUTKUS	Cr.30.000
Marcelé ADULIS	Cr.50.000
Endrikas GUZIKASKAS	Cr.60.000
Liudvika A. MOŠINSKIS FERNANDES	Cr.50.000

VEIKLOS KALENDORIUS

Birželio 23: Joninės Lituanių (BLB)
 Birželio 29: Petrinės (Šv. Kazimiero p-joj)
 Birželio 30: Mišios už a.a. prel. Al. Arminą V. Zelinoj
 Liepos 14: Šventkelionė į Aparecidą
 Liepos 21: Dariaus ir Girėno minėjimas Lituanių
 Rugpiūčio 4: Tėvo Dienos minėjimas Sąjungos
 Rugpiūčio 11: Kunigo Diena šv. Kazimiero p-joj
 Rugpiūčio 28: Šv. Kazimiero konkurso prėmimas
 Rugsėjo 8: Šilinė – Tautos šventė (šv. Kazimiero parapijoj)
 Rugsėjo 22: Pavasario šventė Lituanių (BL Spalio: Spaudos diena
 Lapkričio 10: BLSąjungos įsteigimo minėjimas
 Gruodžio 31: Naujųjų Metų sutikimas

CONVITE

DR. ANTONIO ŠAULYS e SRA. e a ASSOCIAÇÃO ATLÉTICA ACADÉMICA "OSWALDO CRUZ" da Faculdade de Medicina – USP, convidam a coletividade lituana e seus amigos a participarem da

FESTA DAS NAÇÕES

em que pela primeira vez, os lituanos participarão com uma barraca típica.

Haverá apresentação de danças e canções folclóricas das quas participarão os conjuntos NEMUNAS, RŪTELÉ e VOLUNGÉ.

Data: 22 de junho de 1985, com início às 17 horas.

LOCAL: Rua Artur Azevedo, nº 1 – Pinheiros – Tel. 282-8779
 Praça de Esportes da As. Atl. Acadêmica "Oswaldo Cruz"
 Trav. da R. Capote Valente, junto à Av. Rebouças

Colaboram: Comunidade Lituano-Brasileira
 Sąjunga-Aliança

MŪSŲ ŽINIOS

"LIETUVIAI MINI TAUTOS GENOCIDO DIENĄ"

Taip užvardino savo informaciją Brazilijoj plačiausiai pasklidęs dienraštis O ESTADO DE SÃO PAULO birželio 16 savo sekmadieninėj laidoj. Ir santraukiniai atskleidė politinę bei religinę padėtį Lietuvos, rusų užimtos kartu su Latvija ir Estija 1940 m. birželio 15 dieną.

São Paulo lietuviai šias liūdnas datas – 45 metus Lietuvos užėmimo ir tautos išsklaidymo dieną – paminėjo įspūdingom pamaldom São Paulo katedrėj.

Štai, laisvėj plevésuojanti Lietuvos Trispalvė kartu su Brazilijos žvaigždėta véliava, nešamos jau čia gimusio lietuvių jaunimo rankomis, létai žygiuoja pro gotiškai didingos katedros duris. Véliavas seka jaunimas, daugumoj tautiniais rūbais, ir pamaldom pasiruošę celebrantai – kunigai Pranas Gavėnas, Petras Urbaitis ir pačios katedros atstovas, kun. Antonio Helio Augusto Ferreira.

Tuo tarpu jungtinis – brazilų CANTATE DOMINO ir bendras LIETUVIŲ – choras, išsirikiavęs ant pakopų prieš didįjį altorių, garsiai skelbia Kristaus pergalę: Christus vincit, Christus regnat. Ir šioj didingoj katedroj šiandien skambės tik lotyniškos ir lietuviškos giesmės (kurias išmoko ir brazilai choris-tai), diriguojami italų kilmės Mo. Salvatore Stavale ir mūsų Mo. Viktoro Tatarūno. Iškilmių prasmę aptarė, giesmes pristatė ir jų eigą pranešinėjo Jonas Šermukšnis. Taigi: Furio Franceschini'o Kyrie, Sanctus, Agnus Dei; J. Dambrausko Malda už Tėvynę; Cherubini'o Veni Jesu; Juozo Gaubo Ave Maria; G.F. Haendeli'o Cantate Domino ir, susikaupimui po komunijos, brazilės advokatės padeklamuotas "Ilgesys" – tremtinio balsas iš Sibiro.

10,30 valandos Mišioms katedra pilna žmonių.

Pamaldoms vadovavo šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, kun. Pragas Gavėnas. Per pamokslą, jungdamas Evangelijos mintį apie Kristaus kuriamą Dievo karalystę, pabrėžė ir Šėtono norą sukurti karalystę – rojų žemėje. "Karalystė be Dievo – bedievių, beistų karalystė. Ir štai, – kalbėjo pamokslininkas, – tos karalystės kūryboje nenuoseklumas, trūkumas logikos augštai ir garsiai skelbia, kad Dievo nėra, o prieš Jį visokiom galion kovoja, laikydamai Jį didžiausia, tvirtiausia apsišarvavusia galybe. Taigi nors skelbiasi netikį Dievą ir net negia Jo egzistavimą,

Šio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJA

ONA ŠERMUKŠNIENĖ

Mielai ML skaitytojai bei rėmėjai širdingai dėkojame ir linkime geros sveikatos bei Dievo palaimos.

Administracija

JONINĖS LITUANIKOJ

BIRŽELIO 23 DIENĄ

CHURRASCO, LAUŽAS, ŽAIDIMAI

DALYVAUJA JAUNIMAS

TRADICINĖ BLB-nės GEGUŽINĖ

Rezervuokite vietas autobuse ir pietums

Tel. 216-7880 - Ant. Rudys

63-7344 - J. Tatarūnas

ir verčia kitus taip pat šaukti, kad Dievo nėra, tuo pačiu kaip tik aiškiausiai pripažįsta, kad, nori ar nenori, su Dievu reikia skaitytis; ir kad ir kažin kaip norėtum Jo atsikratyti, negali Jo pašalinti, Jo sunaikinti. Betgi sąžinei būtų daug lengviau, jeigu Jo tikrai nebūtų, ar Jis pranyktų, žūtų... Todėl, negalėdamas, patį Dievą pasiekti ir su Juo "susidoroti", bedievis komunizmas visu savo sadiškumu ir šėtoniška neapykanta niršta ant Dievą tikinčiųjų ir Jį išpažįstančių – ir stengiasi juos sunaikinti. Tai kaip tik čia tas tarp Dievo ir Šėtono paslaptingos kovos laukas. Šis laukas – kiekvieno žmogaus širdis, ir visas pasaulis. Jis tačiau išviršine ir net politine forma daugiau ir visu kovos žiaurumu šiandien atsiskleidžia komunizmo pavergtuose kraštuose. Ypač gi mūsų Tėvynėj, kuri yra vienintelė pilnai katalikiška šalis visoje nelemtoje Sovietų Sąjungoje. Taigi ypač Lietuva – Dievo ir Šėtono karalysčių kovos laukas. Ir du frontai Dievo fronte – daug kankinių, daug heroizmo, daug didvyriškumo pavyzdžių, ką amžiais minės ne tik Lietuva, o ir visas pasaulis. Kaip mūsų pirmųjų krikščionybės amžių kankiniai.

Betgi ar ši pasaulinio masto kova nesibaigs? – klausėsi pamokslininkas. – Ar dar ilgai ji tęsis? Ar nėra kokių prosvaisčių? – Politikai narplioja susidariusius mazgus – ir daro išvadas. Mes čia, kaip ir mūsų broliai ir sesės Tėvynėje, nenuleidžiam rankų – kovojam ir viliamės. Kas tvirčiau palaiko mūsų įsitikinimus, tai kad, istoriniai žvelgiant, nei viena vergijos imperija ilgai neišsilaikė; o antra, kad Dievas yra žmonių istorijos Viešpats. Marija, iš Fatimos žvelgdama į Kremlių (o Jos žvilgsnis ėjo per Lietuvą), pareiškė: Galop mano Nekalčiausioji Širdis trium-

fuos...

Tikinčiųjų maldą užbaigė jungtinio choro jaudinančiai perteikta J. Dambrausko "Malda už Tėvynę".

Gale, brazilė advokatė, dra. Irma Helena Cardoso Alves de Oliveira jautriai padeklamavo "Ilgesio giesmę":

Oh. Quanto é triste
O meu destino
Choro de dor.
Sem mais ouvir
A voz do sino
Da minha terra em flor.

Terra amada,
Patria linda,
Terno e doce lar.
Quero voltar,
Ver-te ainda,
Quero viver e amar.

Breve fugindo
Vai-se a vida;
Triste sofrer.
Longe da Pátria
Tão querida.
Não quero aqui morrer.

Ruošiantis minėjimui, buvo išleistas specialus (12 psl.) ML priedas portugaliskai: "45 anos de Calvário de uma Nação" ir Laisvojo Pasaulio Lietuvių Katalikų Kongreso MANIFESTAS. Leidiniai buvo padalinti 400 Brazilijos yskupų, prašant praveisti "Maldos dieną už Lietuvą", valdžios organams, spaudai ir kitų kolonijų atstovams.

Pačiam minėjime-pamaldose dalyvavo ir iš Los Angeles atvykę svečiai – Vladas Šimoliūnas ir Antanas Mikalajūnas.

Mielas skaitytojau,
ar jau užsimokėjai
ML prenumeratą?